

Likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling

Sandbäcksskolan läsår 2023–2024

Likabehandlingsplan

Sandbäcksskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, grundskola (åk 1 – åk 6) och fritidshemmet men benämns alla i planen som en del av Sandbäcksskolan.

Läsår

2023–2024

Utvärderas: maj 2024, men följs upp kontinuerligt under läsåret.

Innehåll

Förebyggande/Främjande arbete	5
Sex former av diskriminering.....	5
Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier.....	5
Förbud mot repressalier.....	5
Grunduppgifter	6
Verksamhetsformer som omfattas av planen.....	6
Ansvariga för planen.....	6
Planen gäller från	6
Planen gäller till	6
Övergripande policy.....	6
Barnens/Elevernars delaktighet.....	6
Personalens delaktighet.....	6
Vårdnadshavares delaktighet.....	7
Förankring av planen	7
Utvärdering.....	7
Beskriv hur innevarande läsårs plan har utvärderats	7
Delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårs plan	7
Resultat av utvärderingen av planen för 2022–2023	8
Mål för 2023–2024.....	10
Uppföljning	10
Utvärdering.....	10
Beskriv hur årets plan ska utvärderas	10
Ansvarig för att årets plan utvärderas	10
Resultat av utvärderingen i maj 2024	10
Del 1. Främjande och förebyggande insatser	11
Åtgärda.....	11
Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under lå 22/23.....	12
Undersöka	13
Kartläggningsmetoder:	13
Dokumentation.....	13
Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under lå 22/23.....	14
Analysera	15
Så här gör vi analyser	15
Utvärdering av analysen under lå 22/23	15
Uppfölja och utvärdera.....	16
Uppföljning.....	16
Utvärdering	16

DEL 2. Sandbäcksskolans handlingsplan mot diskriminering och trakasserier	17
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.....	17
Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier	17
Hur ska barnet/eleven göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?	17
Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?	18
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen	18
Rutiner för uppföljning	18
Rutiner för dokumentation	19
Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till:	19
Ansvarsförhållande	19
Anmälan Socialförvaltningen	19
Anmälan.....	20
Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete.....	21
Övergripande årshjul – Bildningsförvaltningen.....	21
Bilaga 2 Ordningsregler för trygghet och studiero (reglerna gäller mellan 6.00 – 18.30).....	22
Bilaga 3 Skolgårdsverksamheten	23
Bilaga 4 Den röda tråden	24
Förskoleklass	24
Åk 1	24
Åk 2.....	24
Åk 3.....	24
Åk 4.....	24
Åk 5.....	25
Åk 6.....	25
Övrigt.....	25

Förebyggande/Främjande arbete

Bildningsförvaltningen använder fyra steg i vårt förebyggande arbete för att hindra diskriminering, repressalier, trakasserier och sexuella trakasserier. Vi främjar arbetet med värdegrundsprinciperna (demokrati, jämställdhet och likabehandling). Vi bedriver ett aktivt arbete mot diskriminering och trakasserier för att vårt bemötande ska ske på ett likvärdigt sätt för alla barn – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vi arbetar förebyggande och främjande på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument, men även av attityder och normer. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och på en övergripande nivå för att identifiera risker/hinder i verksamheten. Vi ska ha ett barnrättsperspektiv. (Barnrättslagen, 2020-01-01)

Om det trots detta arbete och förhållningssätt ändå sker sexuella trakasserier eller trakasserier med grund i någon/några av de andra diskrimineringsgrunderna har vi tydliga riktlinjer och rutiner för hur vi då ska göra. (Diskrimineringslagen, 2017-01-01)

Om någon känner sig kränkt av andra orsaker följer vi samma riktlinjer och rutiner enligt Skollagen, 6 kap, 6–11§.

Sex former av diskriminering

Det finns olika former av diskriminering enligt lagen som vi ska arbeta förebyggande emot. De är

- direkt diskriminering
- indirekt diskriminering
- bristande tillgänglighet
- trakasserier
- sexuella trakasserier
- instruktioner att diskriminera

Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier

Utbildningsanordnarens åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier är tydliga och finns både i digitalt format på webben och i en kommunikationsplattform samt i pappersformat i verksamheterna. Vår strävan ska vara att dessa riktlinjer och rutiner är väl kända hos all personal och hos alla elever och deras vårdnadshavare. Lagen innefattar dessutom ett starkt skydd mot repressalier.

Förbud mot repressalier

Den som har anmält diskriminering eller har påtalat att en utbildningsanordnare bryter mot lagen (till exempel genom att inte arbeta förebyggande mot trakasserier) har ett lagskydd mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när någon medverkat i en utredning enligt diskrimineringslagen eller avisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier. (www.do.se)

Repressalier kan till exempel vara sämre betyg, trakasserier i undervisningen, hot om våld eller annan ogynnsam behandling.

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, grundskola (åk 1 – åk 6) och fritidshemmet.

Ansvariga för planen

- Rektor Sara Aldrin
- Biträdande rektor Mikael Brolin
- Trygghetsteamet

Planen gäller från

Datum: 2023-08-15

Planen gäller till

Datum: 2024-08-14

Övergripande policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling i alla våra verksamheter.

Barnens/Elevernans delaktighet

Eleverna har varit delaktiga i framtagandet av planen genom att aktivt deltagit i de forum som finns såsom samlingar, biblioteksråd, matråd (som till ht-23 ska träffas 1 gång/mån), klassråd och elevråd. I dessa forum diskuteras skolans värdegrund men också trygghet och trivsel. Eleverna har också svarat på enkäter. I år har de svarat på den kommungemensamma ViSKA enkäten, skolsköterskans enkät i åk 4 men också andra enkäter utformade av personalen för att mäta bl a trygghet och trivsel. Elevrådet har kommit igång bra med regelbundna träffar där värdegrundsord diskuteras (respekt t ex), trivselregler och ordningsregler står med på agendan varje möte. Eleverna deltar i kartläggningen av otrygga platser via trygghetsvandringar och genom att märka ut platserna på skolområdeskarta och kartor över lokaler. Resultatet av enkäterna och trygghetsvandringarna ligger till grund för de mål vi sedan sätter upp och hur vi ska agera som rastvärdar, var vi ska vara. Vid läsårets start får alla elever information om planens innehåll och en förenklad likabehandlingsplan i form av ett bildspel används för att förtydliga och förenkla för eleverna. Eleverna är också med och påverkar innehållet i skolgårdsverksamheten genom att hålla i aktiviteter och hjälpa till i rastbodarna vilket är en del av trygghetsarbetet. Nytt för våren 2023 var att elever (15 st) i åk 5 utbildade sig till elevledare och ska tillsammans med rörelsesatsningen (RF SISU) och skolgårdsverksamheten vara delaktiga i det som sker på skolgårdarna. Sandbäcksdagen där har vi en stor elevdelaktighet där bl a äldre leder yngre, dagen utvärderas med eleverna och eleverna är med och påverkar innehållet på dagen.

Personalens delaktighet

Genom arbetslagets representant i Trygghetsteamet arbetar vi med planens implementering, uppföljning och utvärdering. En kontinuerlig revidering av planen sker av Trygghetsteamet under läsåret. All personal ges möjlighet att svara på ViSKA enkäten som tar upp frågor om skolans trygghetsarbete och personalen uppmanas att läsa planen vid läsårsstarten. Planen lyfts även på

APT och vid nyanställningar. Arbetslagen ska arbeta fram egna trygghetsmål som gäller för respektive elevgrupp och dessa ska följas upp kontinuerligt, dessa har inte varit så tydliga. Arbetslagens trygghetsmål kan ändras under läsåret.

Vårdnadshavares delaktighet

Vårdnadshavarna erbjuds delaktighet genom att svara på ViSKA enkäten och genom andra sätt kartlägga otrygga platser t ex vid utvecklingssamtal (det finns förberedande frågor i Unikum) eller daglig kontakt med skolans personal. Likabehandlingsplanen och den kortfattade versionen finns att nå via kommunens hemsida (<https://www.katrineholm.se/forskola-skola/grundskola/styrdokument.html>) men även på skolans expedition och kan delas ut vid behov, t ex vid nya skol- och fritidsplaceringar under läsåret. Då det bara varit områderåd under hösten 2023 så har delaktigheten varit liten från vårdnadshavares sida, på de två mötena pratade vi kort om likabehandlingsplanen, vad är arbetsglädje, styrkor på Sandbäcksskolan, vad är delaktighet mm. Hur forum för möte skola och vårdnadshavare ska se ut vet vi i dagsläget inte då områderåden tagits bort.

Förankring av planen

Planen ska läsas av all personal som arbetar vid Sandbäcksskolan vid läsårets start. Att distribuera planen till kringpersonal är rektors ansvar. Övrig personal ansvarar själva för att ta del av planen via kommunens hemsida eller i pappersform. Till hösten 2023 ska även kortversionen av planen delas ut till vikarier. Vårdnadshavare ges information om planen via föräldramöten och kommunens hemsida. Planens innehåll uppmärksammas i alla elevgrupper vid terminsstart och vid behov. Ansvarig är mentor och personal på fritidshemmet. Planen ska fortsätta vara ett levande dokument som kontinuerligt diskuteras i verksamheterna. Detta görs genom diskussioner om arbetslagens mål, förebyggande/främjande åtgärder mm

Utvärdering

Beskriv hur innevarande läsårs plan har utvärderats

Fjolårets plan har lästs igenom grundligt och följts upp i Trygghetsteamet vid flera tillfällen, små justeringar har då gjorts. Framför allt har den sk "Röda tråden" ([Bilaga 4](#)) varit ett levande dokument som det ändrats i. Biträdande rektor har också vid ytterligare tillfällen träffat deltagare från Trygghetsteamet för att diskutera revideringen. Planen har vid upprepade tillfällen diskuterats i Trygghetsteamet och tid för detta har legat i kalendarier.

På A-lagsledarmötena har planen lyfts, inte för utvärdering men för uppföljning bl a av åtgärder och arbetslagens uppsatta mål.

Delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårs plan

Biträdande rektor Mikael Brolin och skolans Trygghetsteam.

Resultat av utvärderingen av planen för 2022–2023

Mål för 2022–2023

Våra mål för ett främjande av likabehandling som vi har fokus på under läsåret:

- Att alla elever och all personal upplever trygghet, studie- och arbetsro (ett utvecklingsområde som resultatet av ViSKA enkäten visade på, det har blivit bättre men mer arbete återstår)
- Att få alla på Sandbäcksskolan att använda ett vårdat språk (de flesta kränkningar övergår från verbala till fysiska enligt incidentrapporterna)
- Att få eleverna mer delaktiga i det främjande/förebyggande arbetet (genom t ex skolgårdsverksamheten, rörelsesatsningen, de olika elevråden)
- Arbetslagens egna uppsatta trygghetsmål (kan vara samma som de ovanstående övergripande).

Resultat av utvärderingen

Resultat från ViSKA enkäterna:

- På frågan "Vi har studiero" i F-3 har resultatet höjts från 66% till 68% från föregående år.
- På frågan "Jag känner mig trygg i skolan" i F-3 har resultatet sjunkit från 91% till 83% från föregående år.
- På frågan "Jag känner mig trygg på fritidshemmet" så har resultatet sjunkit från 94% till 82% från föregående år.

Varför eleverna känner sig mindre trygga i år är svårt att veta, dock ska man ha i åtanke att förskoleklassens resultat inte är med i detta resultat och de eleverna är av tradition väldigt trygga.

- På frågan "Jag har studiero på lektionerna" i 4–6 har resultatet höjts från 60% till 68% från föregående år.
- På frågan "Jag känner mig trygg i skolan" i 4–6 har resultatet höjts från 80% till 85% från föregående år.
- På frågan "Jag känner mig trygg på fritidshemmet" så har resultatet sjunkit från 91% till 89% från föregående år.

Fler trygga elever på mellanstadiet kan förutom det förebyggande insatserna som görs, bero på att vi nu inte har elever på Ellwynska, man slipper bl a transporter.

Generellt kan man också utläsa av ViSKA enkäterna att elevernas förtroende för personalen och känslan av trygghet med de vuxna har ökat på mellanstadiet men det har sjunkit i de lägre åldrarna.

Kartläggningen av otrygga platser som gjorts via trygghetsvandringar och fråga i ViSKA enkäten visar på att skolgården är den plats som eleverna känner sig mest otrygg på. Fram för allt är det i mötet med äldre elever. Genom att ha elevledare, schemabrytande aktiviteter och olika former av fadderverksamhet så hoppas vi få tryggare elever under lå 23/24. När byggnationen är över kanske det också kan bidra till ett bättre resultat då skolgården ibland känns som en byggarbetsplats.

Vi i Trygghetsteamet anser att språket inte blivit sämre men vi vuxna måste bli bättre på att markera för alla elever då vi hör att de använder ett ovårdat språk. Detta ska inte ligga som ett mål framöver utan vara en del av Sandbäcksskolans värdegrund.

Vi har fått eleverna mer delaktiga i det främjande/förebyggande arbetet och då speciellt under våren med elevrådet och satsningen på elevledare i åk 5.

I Trygghetsteamet kommer vi fortsätta lyfta dilemman som arbetslaget kört fast med just för att få ut så mycket som går av teamets kompetens. I teamet ska vi också dela upp samtal med elever så man inte bara har samtal i det egna arbetslaget.

I analyserna av incidentrapporterna som görs varje månad så framkommer det att det är över 90% pojkar som är förövare och det är mycket slag/knuffar och sparkar. En parameter att ta hänsyn till och som Trygghetsteamet diskuterat är hur flickor kränker andra, det är mer subtilt och svårare att upptäcka, därför kanske inte flickor syns så mycket i rapporterna.

Arbetslagens egna trygghetsmål måste bli mer tydliga för alla i arbetslagen och de kan förändras under läsåret.

Mål för 2023–2024

Våra mål för ett främjande av likabehandling som vi har fokus på under läsåret:

- Att fler elever känner trygghet och studiero.
- Att få alla vuxna på Sandbäcksskolan att reagera och agera vid kränkningar och incidenter.
- Arbetslagens egna uppsatta trygghetsmål.

Uppföljning

Målen ska vara levande under hela läsåret och följs upp kontinuerligt i arbetslagen, i ledningsgruppen, under APT och i de råd där eleverna ingår. I Trygghetsteamet följs detta upp en gång i månaden och läggs in i kalendarium.

Utvärdering

Planen ska utvärderas senast april/maj 2024 enligt kommunens årshjul ([Bilaga 1](#))

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Uppföljningarna som görs under året ligger till grund för utvärderingen. I det kalendarium som biträdande rektor gör så ska det tydligt synas när uppföljning ska ske under året. Genom uppföljningarna får vi en klar bild av hur trygghetsarbetet (de olika uppsatta målen och ev nya mål som dykt upp) och hur arbetet med likabehandlingsplanen har gått. Trygghetsteamet fortsätter med att varje månad "analysera" incidentrapporter för att hitta mönster i varför och av vilka som kränkningar sker. Till vår hjälp har vi även enkäterna som görs i åk 4. Analys av arbetslagens och Trygghetsteamets arbete sammanställs i april samt analys av enkäter en gång om året.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

- Rektor Sara Aldrin
- Biträdande rektor Mikael Brolin
- Trygghetsteamet

Resultat av utvärderingen i maj 2024

Del 1. Främjande och förebyggande insatser

Åtgärda

- Vi kommer konkretisera målen och planen och prata mer om studiero i alla åldrar
- Vi kommer att fortsätta diskutera ledarskap
- Medvetandegöra personalen om och diskutera vilka normer och regler som råder på Sandbäcksskolan i de olika elev- och personalgrupperna, detta ska gälla ALL personal
- Uppföljning kommer att ske genom enkäter
- Skolgårdsverksamheten ([Bilaga 3](#)) fortsätter med sitt förebyggande arbete med elevledare, rastaktiviteter, rastbodarna osv men även att rastpedagogerna presenterar sig och verksamheten i klasserna, detta kommer ske i början av ht-23. De kommer kontinuerligt delta på Trygghetsteamets möten
- Klassöverskridande aktiviteter så som Sandbäcksdagen, friluftsdagar mm
- Vi fortsätter med att ha socialsekreterare på skolan (måndagar)
- NPF projektet fortgår
- Vi använder den "röda tråden" ([Bilaga 4](#)) för tips och idéer
- Fortsätta med schemalagd personal i omklädningsrummen
- Anslå ett rastvärdsschema som är tydligt för alla
- Markera varje gång då vi hör om någon kränka någon annan eller bryter mot skolans regler
- Ha kontinuerliga uppföljningar av incidentrapporterna och av åtgärderna
- Hitta verktyg för att främja studiero i verksamheterna t ex genom möblering, hjälpmedel
- Ha nolltolerans mot skojbråk och det ska gälla i alla situationer och all personal
- Trygghetsteamet ska fortsätta arbeta mer aktivt och operativt med samtal (elever, vårdnadshavare) under den tiden som är schemalagd i kalendariet
- Fortsätta med "Rörelsesatsningen" där bl a Generation Pep ingår

- Fortsätta att främja goda relationer (elev-elev, elev-pedagog) och träna på det sociala samspelet
 - Anpassa lärmiljöerna och arbeta med gott ledarskap och kooperativt lärande i lärmiljöerna genom förstelärarna
 - Öka delaktigheten med eleverna i trygghetsarbetet
- Använda oss av dessa tips:
- Materialet "Stopp min kropp" från Rädda barnen, som är en handledning och bok med stöd för samtal med barn/elever i de yngre åldrarna
 - [Stopp! Min kropp! \(raddabarnen.se\)](https://www.raddabarnen.se) Skolverkets stödmaterial om sex- och samlevnad i alla ämnen
 - Bryt! – en bok från RFSU ungdom, som innehåller fakta och övningar att läsa och göra med klasser i mellanstadiet – högstadiet
 - "Världens viktigaste bok" från RFSU som är en sex- och samlevnadsbok som passar i mellanstadiet – högstadiet.

Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under lå 22/23

Vi gör mycket av de främjande och förebyggande insatserna och med tanke på att trygghetsarbetet ska vara schemalagt så blir det gjort. Den sk "röda tråden" ([Bilaga 4](#)) är till stor hjälp i det arbetet. Många saker är nya från lå 22/23 t ex socialsekreterare på plats, arbetet med det kooperativa lärandet och start av NPF projektet.

Schysst rastfotboll har lagts ned då vi var tvungna att få hjälp av externa aktörer, synd då det var en bra idé. Av tipsen som nämns så har framförallt materialet "Stopp min kropp" använts i lektionsform.

Det som följs upp och utvärderas mest av Trygghetsteamet i likabehandlingsplanen är Främjande och förebyggande insatser just för att det arbetet ska hållas levande.

Undersöka

Kartläggningsmetoder:

Vi kartlägger trygghet, trivsel, jämställdhet och likabehandling så här:

- Enkäter, framför allt ViSKA enkäten och enkät gjord av skolsköterska
- Uppföljning av händelser i Stella
- Klasskonferenser
- Analyser av sociogram (vid behov till elevkonferenser)
- Samtal på grupp- och individnivå
- Trygghetsvandringar
- Märka ut otrygga platser (ute och inne)
- Revidera och förankra ordningsreglerna (skolans men också arbetslagens)
- Hälsosamtal

Dokumentation

Dokumentation av arbetet för att främja likabehandling och för att identifiera risk för trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering sker kontinuerligt. Så här gör vi:

- Minnesanteckningar i olika forum
- Stella
- Uppföljning av och åtgärder efter att eleverna märkt ut otrygga platser
- Sociogram
- Enkäter i ViSKA
- Arbetslagens analys av incidentrapporter som ligger till grund för kvalitetsdialog 3
- Analys i Trygghetsteamet
- Olika riskanalyser
- Följa upp och utvärdera Generation Pep och elevledare

Händelser som upplevs vara **trakasseri**, **sexuellt trakasseri** eller en **kränkning** ska dokumenteras i det digitala systemet Stella Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.

Rapporteringen gäller incidenter av följande karaktär:

- trakasseri utifrån diskrimineringsgrunderna
- sexuella trakasserier
- kränkande behandling (inte kopplat till de skyddade diskrimineringsgrunderna)

www.do.se

Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under lå 22/23

Kartläggningsmetoderna och dokumentationen hjälper oss att få en helhetsbild av trygghetsarbetet, elevernas trygghet, studiero och ett sätt att delge varandra information vilket är viktigt då vi har en så stor skola.

Vi har inte hittat någon bra metod för att kartlägga jämställdhet, det får vi försöka hitta till lå 23/24.

Trygghetsvandringar och arbetet med att märka ut otrygga platser ger arbetslagen en fingervisning var personalen ska befinna sig.

Det som inte blev bra i år gällande kartläggningen var att förskoleklassens ViSKA enkätsvar inte räknades in då det var något fel i systemet, därför kan resultatet vara lite missvisande.

Analysera

Så här gör vi analyser

Biträdande rektor Mikael Brolin fortsätter att läsa samtliga rapporter för att se om elever återkommer och för att se om det finns en röd tråd, han gör innan mötet en lägesrapport enligt följande modell:

- vilka är inblandade (finns det ett mönster?)
- kön på inblandade
- var har incidenten skett
- typ av kränkning

Rapporterna lyfts sedan i Trygghetsteamet där en analys görs enligt följande modell:

- eventuella uppföljningar/åtgärder
- varför ser det ut som det gör?
- hur går vi vidare?

Arbetslagen ska se över sina rutiner för hur och när ärenden analyseras och följs upp.

Inför kvalitetsdialog 3 görs en djupare analys av incidentrapporterna av lärare och fritidshemspersonal samt av rektor.

Biträdande rektor deltar på EHT och delger deltagarna vad som framkommit på Trygghetsteamet. Tillsammans diskuterar vi lösningar.

Utvärdering av analysen under lå 22/23

Att biträdande rektor ska analysera incidentrapporterna en gång i månaden är ett tidskrävande arbete men välbehövligt, om den metoden ska fortsätta återstår att se.

I analyserna av incidentrapporterna som görs varje månad så framkommer det att det är över 90% pojkar som är förövare och det är mycket slag/knuffar och sparkar. En parameter att ta hänsyn till och som Trygghetsteamet diskuterat är hur flickor kränker andra, det är mer subtilt och svårare att upptäcka, därför kanske inte flickor syns så mycket i rapporterna.

Arbetslagen kan bli bättre på att följa upp incidentrapporterna och beskriva åtgärder, se över rutinerna.

Uppfölja och utvärdera

Uppföljning

Så här följer vi upp (på vilka sätt och med vilka) likabehandlingens mål och främjande arbete

- Uppföljning av planen ska ske kontinuerligt i arbetslagen (detta görs idag i liten utsträckning), Elevhälso-/Trygghetsteamet och i ledningsgruppen samt med eleverna vid elevrådsmöten, matråd och vid samtal och uppföljningar/utvärderingar i klasserna
- Avstämning vid APT, stående punkt på dagordning "Info från Trygghetsteamet" förslagsvis
- Uppföljning sker på vårens utvärderingskväll.

Utvärdering

Så här gör vi utvärderingen/utvärderingar (vilka metoder, vilka som deltar och när):

- Utvärderingen av årets plan sker under april/maj 2024 för att kunna revideras. Den sker med Trygghetsteamet och med biträdande rektor Mikael Brolin. Läsårets mål utvärderas, trygghetsarbetet som helhet och vilka insatser vi gjort. Vi tittar även framåt och ser vad vi gjort bra och kan göra bättre.
- Se över planen och checka av att vi gjort det vi i planen skrivit att vi ska göra.

DEL 2. Sandbäcksskolans handlingsplan mot diskriminering och trakasserier

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Enligt Diskrimineringsombudsmannen, DO, ska verksamheten ha rutiner som dels klargör hur verksamheten ska agera om diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds.

Skollagen, 6 kap 10§: En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier

När elev(-er) eller skolpersonal upptäcker eller utsätts för trakasserier eller sexuella trakasserier ska vi skyndsamt rapportera och behandla händelsen/händelserna enligt nedanstående rutiner.

En utredning kring kränkning ska alltid vara allsidig och neutral. Alla ska behandlas lika. När utredningen är klar drar den som gjort utredningen slutsatser och om man då ser att en kränkning skett ska detta kraftfullt markeras mot den som kränkt.

Hur ska barnet/eleven göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?

- Eleven kan berätta för någon vuxen i verksamheten, t.ex. någon i trygghetsteamet, mentorn, skolsköterskan, kuratorn, rektorn eller någon annan vuxen. Eleven kan också berätta för vårdnadshavare som sedan kontaktar mentorn eller trygghetsteamet.
- Den personal som får kännedom om kränkningen eller trakasseriet ansvarar sedan för frågan. Vid allvarlig kränkning ska rektor omedelbart kontaktas för att kunna rapportera vidare till huvudmannen. Vid osäkerhet - ta kontakt med rektor/ trygghetsteam för råd.

- Vid händelser där hot och våld förekommit - se separat handlingsplan, "Handlingsplan vid Hot och Våld". Denna finns publicerad på Lärknuten samt på www.katrineholm.se
- Kartläggning av händelse sker av den personal som enligt skolans rutiner äger frågan, till exempel genom samtal med berörda och kontakt med vårdnadshavare.

Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?

- Om barnet/eleven upplever att händelsen är en kränkning efter att utredning skett, ska det dokumenteras i det digitala incidentrapporteringsystemet Stella Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.
- Rektor informeras och är vid behov även delaktig i samtal.
- Samtal förs med den som är kränkt.
- Enskilda samtal med den/de som utfört kränkningen. Budskapet är att kränkningen omedelbart ska upphöra.
- Hemmen kontaktas. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att vårdnadshavaren blir kontaktad.
- Trygghetsteamet kopplas in vid behov.
- Uppföljningssamtal sker med inblandade parter.
- Bildningsförvaltningens kontor tar kontinuerligt del av rapporteringen och rapporterar i sin tur m.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen

- Den som får vetskap om att elev kränks/trakasseras av personal har skyldighet att **skyndsamt** anmäla detta till rektor.
- Rektor dokumenterar enligt särskilda rutiner.
- Rektor kontaktar **omedelbart** bildningsförvaltningen. Ärendet hanteras i fortsättningen av rektor tillsammans med förvaltningen. Om det är personal som ska utredas sker det tillsammans med personalavdelningen, i samverkan med berördas fackliga ombud, som involveras utifrån ärendets specifika omständigheter.

Rutiner för uppföljning

Inom de närmaste veckorna hålls de inblandade under uppsikt. Nya samtal ska ske med alla inblandade för att kontrollera att kränkningarna/trakasserier upphört. Under tiden ska nedanstående göras:

- Skriva en handlingsplan/tidsplan för uppföljning och åtgärder.
- Analys av händelsen/händelserna utifrån diskrimineringsgrunderna – om det har skett en diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet eller instruktioner att diskriminera.

- Analys av händelsen/händelserna – om det är trakasserier eller sexuella trakasserier.
- Analys av händelsen/händelserna. Om det är allvarligt hot och våld eller om det är repressalier behöver bildningsförvaltningen centralt kontaktas skyndsamt.

Rutiner för dokumentation

Alla incidenter ska dokumenteras. I vår verksamhet är det rektor som är ytterst ansvarig för att så sker och att all personal känner till rutinerna. Om det är en elev som kränkt någon är det mentorn, den som tog emot händelsen eller någon i trygghetsteamet som dokumenterar. Om det är en personal som kränkt/trakasserat en elev är det rektor som dokumenterar.

- Dokumentation sker via det digitala incidentrapporteringsystemet Stella Elev. All analys, åtgärder och uppföljning sker där.
- Analys av de dokumenterade incidenterna görs kontinuerligt av trygghetsteamet/ EHT samt eventuellt andra utifrån skolenhetens organisation. Detta redovisas regelbundet till Bildningsnämnden samt av rektor en gång om året på Kvalitetsdialogen i mars. (Bilaga 1)
- När personal kränker elev gäller rutiner i särskild ordning. Dokumentation ska ske i personalakt.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

- Sara Aldrin, rektor, sara.aldrin@katrineholm.se
- Mikael Brolin, biträdande rektor, mikael.brolin@katrineholm.se
- Trygghetsteamet

Ansvarsförhållande

- Det är rektor som är ansvarig för det främjande arbetet mot diskriminering och trakasserier och sexuella trakasserier.
- Den som äger händelsen har det första ansvaret att dokumentera.
- Rektor ansvarar för utredning och åtgärder om någon personal är en av parterna.

Anmälan Socialförvaltningen

All personal som arbetar inom bildningsförvaltningens verksamheter har skyldighet att anmäla till Socialförvaltningen minsta misstanke om att en elev far illa. Den som utsätter eleven kan vara vårdnadshavare eller andra personer som står barnet nära. Misstankar som anmäls kan handla om:

- Misskötsel och brist på omvårdnad
- Fysisk och psykisk misshandel
- Sexuellt utnyttjande
- Kvinnlig könsstympning

- Barnfridsbrott

Då det gäller de fyra sistnämnda brottsliga handlingarna informeras vårdnadshavarna **inte** i förväg¹ om att anmälan skett. Då det handlar om misskötsel och brist på omvårdnad informeras vårdnadshavarna att anmälan kommer att göras.

Anmälan

<https://www.katrineholm.se/Halsa-stod-och-omsorg-/Barn-ungdom-och-familj/anmala-barn-som-far-illa/>

¹ Se "Handlingsplan vid hot och våld. För verksamhetsområde förskolan, grundskolan och gymnasieskolan i Katrineholms kommun", sid. 7, 8 samt bilaga 14.2 sid. 17

Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete

Övergripande årshjul - Bildningsförvaltningen

Månad	Åtgärd
januari	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
februari/mars	kvalitetsenkät, trygghetsvandringar m.m.
mars/april	sammanställning, analys av enkäter/trygghetsvandringar, kvalitetsdialog
april/maj	utvärdering av årets likabehandlingsplan
maj/juni	ny likabehandlingsplan
juli	
augusti	förankring av läsårets likabehandlingsplan (personal, elever)
september	eventuella enkäter/trygghetsvandringar m.m.
oktober/november	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
december	

Bilaga 2 Ordningsregler för trygghet och studiero (reglerna gäller mellan 6.00 – 18.30)

TRYGGHET

På vår skola visar vi respekt för alla barn och vuxna.

Vi uppträder hänsynsfullt, artigt och vänligt och använder ett vårdat språk.

Det innebär att all form av kränkande behandling är förbjuden.

STUDIOERO

På vår skola har vi studiero i alla lokaler.

Det innebär att du gör ditt bästa, tar ansvar för ditt skolarbete och passar tider.

SAKER OCH TING

På vår skola är vi rädda om skolans och varandras saker.

På vår skola äter vi inte godis och vi lämnar ytterkläderna utanför lektionssalarna.

På Sandbäcksskolan tar du som elev ansvar för din mobiltelefon och håller den avstängd under skol- och fritidstid.

SKOLGÅRDEN

På vår skola håller vi oss på skolområdet, utövar de olika aktiviteterna på bestämda platser (var är anslaget i rastbodarna) och är utomhus på rasterna.

Konsekvenser

- Tillsägelse
 - Konfiskering
 - Utvisning ur klassrummet
 - Kvarsittning
 - Samtal till hemmet
 - Incidentrapporter till Trygghetsteamet
 - Samtal med rektor
- (Utöver samtal har rektor befogenhet att även fatta andra beslut som rör elevens skolgång som t.ex. placering i annan klass eller på annan skolenhet.)

Undantag

Personalen har vid enstaka tillfällen rätt att låta eleverna frånga reglerna om det gagnar verksamheten

Samma regler och lagar för vad som är olämpligt och olagligt i samhället gäller också på vår skola. Reglerna är diskuterade i elevrådsstyrelsen, elevrådet, områdesrådet och med personalen.

Reviderade av områdesrådet 220503

Uppdaterade och beslutade av rektor på Sandbäcksskolan, maj 2022

Bilaga 3 Skolgårdsverksamheten

På Sandbäcksskolan har skolgårdsverksamhet varit en del av skolans trygghetsarbete sedan 2012. Det finns två centralt belägna och synliga utlåningsbodarna på skolgården, Guldgruvan och Diamantgruvan. Rastpedagoger, som är tillsatta av rektor, ansvarar för att det sker en riktad verksamhet till eleverna samt ansvarar för bodarna. Varje arbetslag ser till att det finns rastvärdar ute efter behov när eleverna har rast.

Syfte:

- stärka elevernas trygghet, delaktighet och stimulera rörelsebehovet

Vi vill att rasterna ska bidra till:

- att eleverna får möjlighet att skapa nya kompisrelationer och öka gemenskapen mellan elever i olika åldrar genom att planera och erbjuda aktiviteter som lockar elever från olika årskurser och klasser.
- att förebygga kränkande behandling, utanförskap och motverka konflikter genom att det alltid finns rastpedagog vid gruvorna, att vara en trygghet för eleverna.
- att skapa fler möjligheter för eleverna att delta i rörelseaktiviteter genom att både erbjuda utlåning av material samt aktiviteter som bidrar till rörelse.
- att eleverna får möjlighet till inflytande via skolans elevråd där rastpedagoger medverkar.
- att eleverna känner sig trygga med fler vuxna genom att rastpedagoger tar ansvar för att tydligt anslå ett aktuellt rastvärdsschema i gruvorna.
- att eleverna ser sin egen roll i att ta ansvar för hela sin skoldag gällande lärande och sociala relationer samt skolans material genom att ha ett tydligt utlåningssystem och att aktivt prata med eleverna om vikten av ansvarstagande över skolans material, behållning av material.

Rastpedagogens roll:

Bär orange väst
Omsorg om alla elever
Stimulera elevernas utveckling och lärande
Uppmuntra elever till att röra på sig
Samarbeta med kommunens förenings- och kulturliv
Ansvar för inköp och se till att det finns material i bodarna
Inspirera elever till att testa nya aktiviteter och leka med nya vänner
Ansvarar för elevrådet tillsammans med rektor och regelbundet delta på Trygghetsteamsmöten
Ta ansvar för att informera kollegor när bodarna är obemannade via Unikum

Arbetslagets roll:

Varje arbetslag bestämmer hur många rastvärdar som behövs ute på rast och lämnar in ett rastschema till rastpedagogerna som sedan anslår detta i bodarna.
Elevhandledare som har ansvar för specifik elev bär också väst.
Arbetslaget ansvarar för att frånvarande rastvärd ersätts.

Rastvärdens roll:

Bär gul väst som man hämtar och lämnar i rastbodarna.
Vara tillgänglig och ta ansvar för alla elever
Vara observant när det ringer in och se till att alla kommer in på lektion
Uppmärksamma de elever som verkar ensamma och ge stöd att komma in i leksammanhang
Om det saknas pedagog vid utlåningsbodarna kan rastvärden ta ansvar för utlåning

Elevernas delaktighet:

Rastpedagog finns på Elevrådet för att lyssna in elevernas önskemål.
I åk 6 finns det 15 st utbildade elevledare som kommer att hålla i aktiviteter för lågstadiet.
Eleverna i åk 4 och åk 5 ges också möjlighet att genomföra aktiviteter utifrån ett planerat upplägg, för de yngre eleverna.

Bilaga 4 Den röda tråden

Förslag på aktiviteter man kan använda sig av från förskoleklass tom åk 6

Trygghetsvandringar ska göras en gång per termin, gäller alla årskurser

Implementering av likabehandlingsplanen ska göras i början av varje läsår och följas upp under året i alla verksamheter

Förskoleklass

Arbeta med hur man är mot varandra, arbeta med gruppen men även med individen.

- Vara konkreta i samtal vid samlingar
- Djuren på Djuris [Djuren på Djuris](#)
- Djuren på Djuris börjar skolan [Djuren på Djuris börjar skolan](#)
- Massage
- Stjärnboken

Åk 1

Arbeta ihop gruppen, gruppdynamik, tryggheten i gruppen, klassrumsregler.

- Vara vänner UR säsong 1 [Vara vänner, säsong 1](#)
- Ugglan och kompisproblemet från UR [Ugglan och kompisproblemet](#)
- Samarbetsövningar på lektion.se
- Samarbetsövningar i Skolbanken, Unikum
- Böcker: Bygg din grupp trygg [Bygg din grupp trygg](#)
Maja och Hugo upptäcker att alla är olika [Maja och Hugo upptäcker att alla är olika](#)

Åk 2

Arbeta ihop gruppen, gruppdynamik, tryggheten i gruppen, klassrumsregler.

Arbeta vidare med det man gjort i åk 1

- Vara vänner UR säsong 2 [Vara vänner, säsong 2](#)
- Stopp min kropp sången, vara nära, privata områden på Youtube
- Stopp min kropp UR
- Känsloboken-för dig som går på lågstadiet [Känsloboken-för dig som går på lågstadiet](#)

Åk 3

Arbeta ihop gruppen, gruppdynamik, tryggheten i gruppen, klassrumsregler.

- Friendsfilmer på Youtube [Friendsfilmer](#)
- Känsloboken-för dig som går på lågstadiet [Känsloboken-för dig som går på lågstadiet](#)
- Värsta bästa nätet [Värsta bästa nätet-bli säker och trygg på sociala medier, i chattar och spel](#)

Åk 4

Arbeta ihop gruppen, gruppdynamik, tryggheten i gruppen, klassrumsregler.

Arbeta med relationer

- Samarbetsövningar på lektion.se

- Samarbetsövningar i Skolbanken, Unikum
- Bygg din grupp trygg [Bygg din grupp trygg](#)
- Kill- och tjejsnack
- Friendsfilmer på Youtube [Friendsfilmer](#)
- Lekens betydelse
- Värsta bästa nätet [Värsta bästa nätet-bli säker och trygg på sociala medier, i chattar och spel](#)
- Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen [Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen](#)
- Prata pubertet/mens med flickor via elevhälsan

Åk 5

Arbeta ihop gruppen, gruppdynamik, tryggheten i gruppen, klassrumsregler.

Arbeta vidare med jobbet från åk 4

- Kill- och tjejsnack
- Friendsfilmer på Youtube [Friendsfilmer](#)
- Lekens betydelse
- Värsta bästa nätet [Värsta bästa nätet-bli säker och trygg på sociala medier, i chattar och spel](#)
- Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen [Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen](#)

Åk 6

Arbeta ihop gruppen, gruppdynamik, tryggheten i gruppen, klassrumsregler.

- Kill- och tjejsnack
- Lik Meg [Lik meg | UR Play](#)
- Friendsfilmer på Youtube [Friendsfilmer](#)
- Lekens betydelse
- Värsta bästa nätet [Värsta bästa nätet-bli säker och trygg på sociala medier, i chattar och spel](#)
- Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen [Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen](#)

Övrigt

Boktips:

- Noelias hemlighet [Noelias hemlighet - Caroline Engvall](#)
- Noelias revansch [Noelias revansch - Caroline Engvall](#)
- Noelia och spelet [Noelia och spelet - Caroline Engvall](#)
- Noelia, ryktet går [Ryktet går, Noelia - Caroline Engvall](#)
- Stella och hemligheten [Stella och hemligheten - Madeleine Bernadotte, Karini Gustafson-Teixeira, Marie Oskarsson](#)
- Gnissel i förskoleklassen, Gnissel i klassen, Gnissel i klassen åk 4-6, Gnissel på fritids

Dilemmakort:

Vänkskapsamtal med kloka ugglan [Microsoft Word - diskussionskort.docx \(oppetklassrum.se\)](#)

Dilemmapromenader

Använda skolsköterska och skolkurator i arbetet.

besöksadress Stadshuset Gröna Kulle, Fredsgatan 38
postadress Katrineholms kommun, 641 80 Katrineholm,
telefon Kommunens växel 0150-570 00 (vardagar 8–17)
e-post kommunen@katrineholm.se
webbplats www.katrineholm.se

